

Nespravodlivé prerozdelenie marží jedna z príčin úpadku slovenského poľnohospodárstva a potravinárstva

Ing. Milan Semančík
predseda SPPK

Medzinárodná konferencia
POTRAVINY A OBCHOD 2015 / FOOD & TRADE 2015
Bratislava, 12. 5. 2015

Nespravodlivé prerozdelenie marží

- ❑ Prerozdelenie marží v potravinovom reťazci **nie je** na Slovensku predmetom úradného sledovania.
- ❑ Veľký rozdiel medzi odbytovou cenou poľnohospodárov a potravinárov (**nie je verejnosti a často ani úradom známa**) a spotrebiteľskou cenou na pulte.

Úpadok slovenského poľnohospodárstva a potravinárstva

- ❑ Miera **sebestačnosti** v základných potravinách **pod 50%**.
- ❑ Výrazný **pokles výmery a produkcie** obilnín, cukrovej repy, ovocia a zeleniny.
- ❑ Ešte dramatickejší **úpadok živočíšnej výroby** (3/4 bravčového mäsa z dovozu).
- ❑ Radikálne **zníženie** počtu **potravinárskych podnikov**.
- ❑ **Krajina má výborný potenciál i tradíciu pre poľnohospodárstvo a potravinárstvo!**

Úloha nízkych marží pri úpadku slovenského poľnohospodárstva a potravinárstva

- ❑ Reálne **dominantné postavenie** maloobchodných reťazcov – možnosť **diktovať ceny**.
- ❑ **Nahradzovanie** domácich produktov dovozom.
- ❑ **Majú všetci dodávatelia tie isté marže?**
Nedochádza k nerovnakému zaobchádzaniu?
- ❑ Bez dopytu za slušnú cenu niet výroby (nie je možné dlhodobo vyrábať pod náklady).

Zadné marže

- ❑ **Poplatky** dodávateľa **odberateľovi** za „služby“ – fenomén typický pre obchodné reťazce.
- ❑ Významný zdroj príjmu obchodných reťazcov a **významný zdroj výdavkov** dodávateľov.
- ❑ **Nie sú sledované** v žiadnej štatistike.
- ❑ Bez zohľadnenia zadných marží **nie je možné** objektívne študovať prerozdelenie marží v PR.

Mliečna kríza 2009

- ❑ Naplno preukázala, že vývoj spotrebiteľských cien **nekopíruje** vývoj odbytových cien prvovýroby
- ❑ V **januári** 2009 poklesli odbytové ceny hlboko **pod náklady**, ale **na pulte** boli ešte **v júni** na úrovni **ako pred krízou!**

Problémy vyplývajúce z absencie oficiálneho monitorovania marží – každý si môže tvrdiť čo chce

Výsledky výskumu agentúry „Thomson Reuters“ ohľadom marží medzi rokmi 2005 a 2011:

- ❑ U obchodných reťazcov medzi **0 – 6 %** (Casino, Carrefour, Auchan, Tesco, Wal-Mart).
- ❑ U vybraných potravinárov medzi **12 a 24 %!** (Unilever, Coca-Cola, Danone, Nestlé, Pernod).
- ❑ Nedostatok prieskumu: **iba nadnárodní potravinári a nesledovanie zadných marží!**

Negatívne reakcie na nový zákon zo strany DG Vnútorňý trh a DG Konkurencia

- ❑ **Oficiálne monitorovanie cien a marží vo Francúzsku – štvrtá výročná správa 21. apríl 2015** (Observatoire des prix et des marges).
- ❑ U spotrebiteľského koša bravčové, hovädzie a hydinové mäso, šunka, chlieb jogurty, ovocie a zelenina **marža obchodných reťazcov okolo 100%!**

Závery

- ❑ Nevyhnutnosť začať s oficiálnym **monitorovaním cien a marží** na Slovensku.
- ❑ Nevyhnutnosť **regulovať nerovnováhu v potravinovom reťazci** – novelizovať legislatívu o ochrane hospodárskej súťaže na úrovni EÚ i SR.

Ďakujem za Vašu pozornosť!

Ing. Milan Semančík
predseda

Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora
Záhradnícka 21, 811 07 Bratislava 1
tel.: +421 2 502 17 103
fax: +421 2 555 64 800
e-mail: msemancik@slnet.sk | www.sppk.sk